

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

www.moa.gov.cy/forest

***Η πυροπροστασία
των δασών
της Κύπρου***

Γ.Τ.Π. 132/2010—10.000

ISBN 978-9963-38-725-0

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και

Πληροφοριών για το Τμήμα Δασών

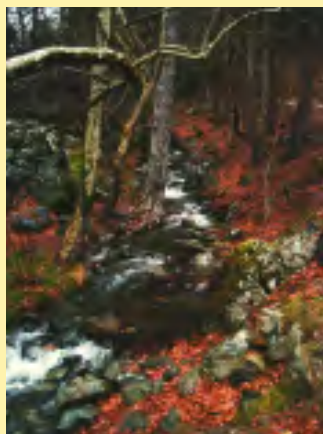
Εκτύπωση: Τ. Βασιλείου και Υιοί Λτδ

Η πυροπροστασία των δασών της Κύπρου

Περιεχόμενα

Γενικά	6
• Έκταση και ιδιοκτησία των δασών.....	6
• Κλίμα.....	7
• Χλωριδική σύνθεση των δασών.....	7
• Διοίκηση/Διαχείριση.....	8
Πυροπροστασία	9
• Κίνδυνος πυρκαγιών.....	9
• Απίες δασικών πυρκαγιών.....	10
• Κατηγορίες πυρκαγιών- Νομική ευθύνη.....	12
Πρόληψη δασικών πυρκαγιών	13
• Εφαρμογή των διατάξεων της Δασικής Νομοθεσίας.....	14
• Διαφώτιση.....	14
• Επιτροπή προστασίας των δασών.....	16
• Εκδρομικοί / κατασκηνωτικοί χώροι.....	16
• Περιπολίες.....	17
• Αυτόματο σύστημα ανίχνευσης πυρκαγιών.....	17
Προκατασταθτικά μέτρα	18
Αντιπυρικές υποδομές	18
• Αντιπυρικές λωρίδες.....	18
• Δασικοί δρόμοι.....	18
• Δασικές τηλεπικοινωνίες.....	19
• Υδατοδεξαμενές - Υδροστόμια.....	20
• Δασικά παρατηρητήρια.....	21
• Δασικοί Σταθμοί.....	22

Υπηρεσίες για την πρόληψη και καταστολή πυρκαγιών..... 23

- Δασοπυροσβεστικά Σώματα.....23
- Επιφυλακή δασικών υπαλλήλων.....24
- Δασικό Κολλέγιο Κύπρου.....24
- Οργάνωση δασικών εργασιών.....25
- Κυβερνητικά οχήματα..... 25
- Αποθήκες.....26
- Πυροσβεστικά οχήματα.....26
- Προωθητές γαιών (τρακτέρ)..... 27
- Πτητικά μέσα.....27
- Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες και με το κοινό.....28

Δασικές πρόνοιες που υποβοηθούν την προστασία των δασών..... 29

- Δασική Νομοθεσία..... 29
- Οριοθέτηση των δασών.....29
- Απαγόρευση βόσκησης ζώων στα δάση.....31
- Ευθυγράμμιση της οροθετικής των δασών..... 31

Κατάσβεση δασικών πυρκαγιών..... 32

- Αξιολόγηση του καπνού..... 32
- Συγκέντρωση δυνάμεων.....33
- Έργο κατάσβεσης..... 34
- Φύλαξη καμένων περιοχών (κίνδυνος αναζωπύρωσης)..... 35
- Εκτίμηση μεγέθους της καταστροφής... 35
- Ανακρίσεις για τα αίτια της πυρκαγιάς...35

Γενικά

Η Κύπρος είναι το τρίτο σε μέγεθος νησί της Μεσογείου. Έχει έκταση 925.148 εκτάρια (9.251,48 τετραγωνικά χιλιόμετρα) και βρίσκεται στο βορειοανατολικό μέρος της Μεσογείου. Είναι κυρίως ορεινή χώρα με τυπικό μεσογειακό κλίμα. Περίπου 50% της ολικής έκτασής της καλύπτεται από φυσική βλάστηση. Τα δάση περιορίζονται κυρίως στις δύο οροσειρές, του Τροόδους και του Πενταδακτύλου.

Έκταση και ιδιοκτησία των δασών

Το μεγαλύτερο ποσοστό των κυπριακών δασών (ψηλά δάση) ανήκει στο κράτος. Τα ιδιωτικά δάση αντιπροσωπεύουν μόνο το 31,25% της συνολικής έκτασης των δασών ή 5,84% της έκτασης της Κύπρου και είναι μικρά τεμάχια διασκορπισμένα σε όλη την Κύπρο προερχόμενα ως επί το πλείστον από εγκαταλελειμμένη γεωργική γη κυρίως στα ορεινά.

Η έκταση των **κρατικών δασών** (ψηλά δάση) ανέρχεται στα 107.043 εκτάρια και καταλαμβάνει το 11,57% της συνολικής έκτασης της Κύπρου.

Έκταση 139.053 εκταρίων ή ποσοστό 80,46% των κρατικών δασών βρίσκεται στις ελεύθερες περιοχές και τα υπόλοιπα 33.800 εκτάρια στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής.

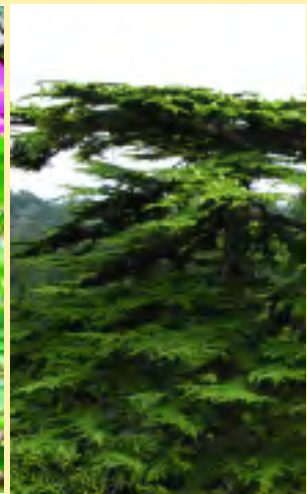

Κλίμα

Το κλίμα της Κύπρου είναι μεσογειακό και χαρακτηρίζεται από ξηρά και θερμά καλοκαίρια που διαρκούν συνήθως από το Μάιο μέχρι τον Οκτώβριο. Η ετήσια βροχόπτωση κυμαίνεται από 250 χιλιοστά στις πεδινές περιοχές μέχρι πέραν των 1.000 χιλιοστών στην οροσειρά Τροόδους. Η μέση μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία ποικίλλει από 37° - 42° C σε περιοχές με υψόμετρο κάτω των 800μ. και 30° - 37° C σε περιοχές με υψόμετρο πέραν των 1.000 μ. Η σχετική υγρασία κυμαίνεται από 35% - 65%.

Χλωριδική σύνθεση των δασών

Η μισή περίπου έκταση της Κύπρου καλύπτεται από φυσική βλάστηση. Από αυτή την έκταση το 18,68% είναι ψηλό δάσος, αποτελούμενο κυρίως από κωνοφόρα είδη, όπως η τραχεία πεύκη (*Pinus brutia*), η μαύρη πεύκη (*Pinus nigra*), το κέδρο (*Cedrus brevifolia*) και το κυπαρίσσι (*Cupressus sempervirens*). Το 13,63% καλύπτεται από θαμνώδη βλάστηση (μακί) με κύρια είδη την αντρουκλιά, τον αόρατο και τη λατζιά. Το 9,49% είναι καρίκ-φρύγανα όπως είναι το μαζιν, τα ρασιά, η σπασιά, η σχινιά, η ξυσταριά και το θρουμπί.

Διοίκηση - Διαχείριση

Αρμόδια Αρχή για τη διαχείριση και προστασία των κρατικών δασών είναι το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Για σκοπούς διοίκησης τα δάση είναι χωρισμένα σε τρεις δασικές περιφέρειες: τη Δασική Περιφέρεια Πάφου με έδρα το Σταυρό της Ψώκας, τη Δασική Περιφέρεια Τροόδους με έδρα τα Πλατάνια και τη Δασική Περιφέρεια Λευκωσίας/Λάρνακας με έδρα την Αθαλάσσα.

Τα κρατικά δάση είναι ταξινομημένα σε Μόνιμες Δασικές Περιοχές, Εθνικά Δασικά Πάρκα και Περιοχές Προστασίας της Φύσης. Υλοτομίες διεξάγονται μόνο στις Μόνιμες Δασικές Περιοχές ενώ τα Εθνικά Δασικά Πάρκα και οι Περιοχές Προστασίας της Φύσης διαχειρίζονται για σκοπούς προστατευτικούς και αναψυχής. Κύριος σκοπός της διαχείρισης των κρατικών δασών είναι η προστασία τους από πυρκαγιές, η αναδάσωση καμένων και γυμνών εκτάσεων, η παροχή αναψυχής στο κοινό και η βελτίωση της παραγωγικότητάς τους. Αντίθετα, στα ιδιωτικά δάση που είναι σκορπισμένα σε όλη την Κύπρο δεν εφαρμόζεται καμιά διαχείριση. Μόνο μερική προστασία παρέχεται από το Τμήμα Δασών και από την Επαρχιακή Διοίκηση με βάση τον περί Προστασίας της Υπαιθρου Νόμο.

Πυροπροστασία

Κίνδυνος πυρκαγιών

Οι πυρκαγιές αποτελούν τον πιο σοβαρό κίνδυνο που απειλεί την ύπαρξη των κυπριακών δασών, γι' αυτό η πρόληψη και η καταστολή τους αποτελεί το κυριότερο μέλημα του Τμήματος Δασών.

Υπάρχει ένα ευρύ φάσμα παραγόντων που συμβάλλουν στην αύξηση του κινδύνου δασικών πυρκαγιών όπως είναι τα παρατεταμένα ξηρά και θερμά καλοκαίρια, οι δυνατοί άνεμοι, οι μεγάλες κλίσεις των δασών μας και η εύφλεκτη ξηροφυτική βλάστηση. Το πρόβλημα αυτό ολοένα και γίνεται πιο οξύ ένεκα της αστυφιλίας και της εγκατάλειψης πολλών αγροτικών περιοχών, του αυξανόμενου τουρισμού και της μαζικής εξόδου του πληθυσμού των πόλεων για αναψυχή στα δάση. Μεγάλες δασικές εκτάσεις διατρέχουν τον κίνδυνο να καούν κατά τη διάρκεια κάθε καλοκαιρινής περιόδου.

Αιτίες δασικών πυρκαγιών

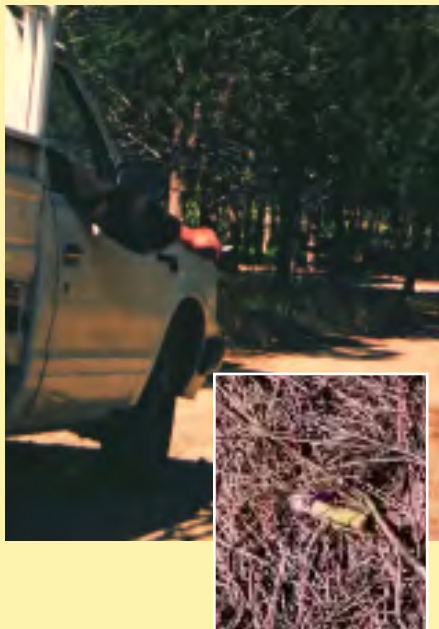
Το μεγαλύτερο ποσοστό των δασικών πυρκαγιών στην Κύπρο και κυρίως οι πιο καταστρεπτικές, οφείλονται στον άνθρωπο. Περίπου 75% των πυρκαγιών οφείλονται στην ανθρώπινη αμέλεια και έλλειψη φροντίδας και προσοχής, ένα ποσοστό γύρω στο 15% οφείλεται σε σκοπιμότητα (κακόβουλες) και 10% προκαλούνται από κεραυνούς.

Οι κυριότερες αιτίες των δασικών πυρκαγιών, τουλάχιστον τα τελευταία χρόνια, είναι:

- ❑ Το κάψιμο της αποκαλάμης και των ξηρών χόρτων από τους γεωργούς.
- ❑ Η απόρριψη αναμμένων τσιγάρων και σπέρτων ή το άναμμα φωτιάς έξω από τις ψησταριές που κατασκεύασε το Τμήμα Δασών στους διάφορους δασικούς εκδρομικούς χώρους για ψήσιμο φαγητών από διάφορους επισκέπτες και εκδρομείς.
- ❑ Το κινήγι κυρίως κατά τους θερινούς μήνες.
- ❑ Το κάψιμο σκουπιδιών σε μη οργανωμένους σκουβαλότοπους.

- ❑ Οι στρατιωτικές ασκήσεις και κυρίως η χρήση τροχιοδεικτικών κατά τη σκοποβολή.
- ❑ Μερικές πυρκαγιές προκαλούνται από τους κεραυνούς. Οι πυρκαγιές όμως αυτές δε θεωρούνται επικίνδυνες γιατί συνήθως οι κεραυνοί συνοδεύονται από βροχή.
- ❑ Πυρκαγιές προκαλούνται σε μικρότερο βαθμό και από άλλες αιτίες, όπως από μηχανοκίνητες υδραντλίες, εξάτμιση αυτοκινήτων κλπ.

Κατηγορίες πυρκαγιών - Νομική ευθύνη

Οι πυρκαγιές διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:

❑ Τις **δασικές πυρκαγιές**, που περιλαμβάνουν όλες τις πυρκαγιές που εκδηλώνονται μέσα στα κρατικά δάση ή σε μίαν ακτίνα ενός χιλιομέτρου από τις παρυφές του δάσους. Η ευθύνη πρόληψης και καταστολής των πυρκαγιών αυτών ανήκει στο Τμήμα Δασών με βάση τον περί Δασών Νόμο.

❑ Τις **πυρκαγιές υπαίθρου**, που περιλαμβάνουν όλες τις πυρκαγιές που εκδηλώνονται στην ύπαιθρο και σε απόσταση μεγαλύτερη του ενός χιλιομέτρου από τα όρια του δάσους. Την ευθύνη πρόληψης και καταστολής των πυρκαγιών αυτών, με βάση τον περί Προλήψεως Πυρκαγιών στην Ύπαιθρο Νόμο, έχει η οικεία Επαρχιακή Διοίκηση.

❑ Τις **αστικές πυρκαγιές**, που περιλαμβάνουν όλες τις πυρκαγιές που εκδηλώνονται σε κατοικημένες περιοχές ή σε ακτίνα 13 χιλιομέτρων από τις κατοικημένες περιοχές. Την ευθύνη κατάσβεσης των πυρκαγιών αυτών έχει η Πυροσβεστική Υπηρεσία με βάση τον περί Αστυνομίας Νόμο.

Πρόληψη δασικών πυρκαγιών

Το Τμήμα Δασών το οποίο είναι υπεύθυνο για την πρόληψη και καταστολή των δασικών πυρκαγιών έχει πλήρη επίγνωση του ψηλού κινδύνου έκρηξης και επέκτασης δασικών πυρκαγιών που επικρατεί στην Κύπρο, γ'αυτό λαμβάνει μια σειρά μέτρων με σκοπό:

- ❑ Τον περιορισμό του αριθμού και της έκτασης των πυρκαγιών.
- ❑ Την άμεση ανίχνευση τυχόν πυρκαγιών.
- ❑ Την ταχεία επέμβαση και αποτελεσματική κατάσβεση.

Για την πρόληψη των πυρκαγιών, που, βέβαια, είναι πάντοτε προτιμότερη από την κατάσβεση, το Τμήμα Δασών δίδει ιδιαίτερη βαρύτητα, γ'αυτό και λαμβάνονται πάρα πολλά προληπτικά μέτρα.

Εφαρμογή των διατάξεων της Δασικής Νομοθεσίας

Διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας προνοούν ότι το άναμμα φωτιάς ή η εγκατάλειψη αναμμένης φωτιάς ή η απόρριψη αναμμένου σπίρτου ή τσιγάρου μέσα στο δάσος ή σε απόσταση ενός χιλιόμετρου από την οροθετική του δάσους, απαγορεύεται. Η ποινή που προνοείται για τους παραβάτες είναι φυλάκιση μέχρι και πέντε χρόνια ή πρόστιμο €8.550 ή και τα δύο.

Διαφώτιση

Επειδή οι πιο πολλές πυρκαγιές στην Κύπρο οφείλονται στην ανθρώπινη αμέλεια, το Τμήμα Δασών δίδει ιδιαίτερη σημασία στη διαφώτιση και τη συνεργασία του κοινού λαμβάνοντας διάφορα μέτρα όπως:

- ❑ Συνεντεύξεις δασικών υπαλλήλων από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.
- ❑ Παραγωγή ειδικών προγραμμάτων (ντοκιμαντέρ) και μετάδοσή τους σε καθιερωμένα αγροτικά προγράμματα.
- ❑ Παραγωγή και μετάδοση τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών διαφημίσεων.
- ❑ Δημοσιεύσεις άρθρων και κειμένων στον Τύπο και τα περιοδικά.
- ❑ Διαλέξεις σε σχολεία, στρατόπεδα, αστυνομία, συνδέσμους και άλλα οργανωμένα σύνολα σχετικά με το θέμα της προστασίας των δασών.
- ❑ Έκδοση φυλλαδίων - διαφημιστικών εντύπων και διανομή τους στο κοινό.
- ❑ Ενημέρωση για το βαθμό κινδύνου έκρηξης δασικών πυρκαγιών από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση.

- ❑ Τοποθέτηση αφισών και πινακίδων σε κατάλληλα σημεία που να υπενθυμίζουν στους επισκέπτες των δασών το συνεχή κίνδυνο της φωτιάς.
- ❑ Διανομή ειδικού φυλλαδίου στα σχολεία της Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης.
- ❑ Οργάνωση εβδομάδας προστασίας δασών, εκθέσεων και άλλων εκδηλώσεων με θέμα την προστασία των δασών.

Επιτροπή προστασίας των δασών

Στο Τμήμα Δασών ιδρύθηκε και λειτουργεί Επιτροπή προστασίας των δασών η οποία αποτελείται από τους Περιφερειακούς Δασικούς Λειτουργούς, το Λειτουργό Διαφώτισης, το Διευθυντή του Δασικού Κολλεγίου, το Δασικό Μηχανικό. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο Διευθυντής του Τμήματος Δασών. Η Επιτροπή αυτή συνέρχεται πριν την έναρξη της καλοκαιρινής περιόδου και παίρνει αποφάσεις πάνω σε θέματα οργάνωσης, εξοπλισμού και ο,τιδήποτε άλλο σχετίζεται με την πυροπροστασία του δάσους. Επίσης, συνέρχεται στο τέλος της καλοκαιρινής περιόδου και επισημαίνει τυχόν παραλείψεις που παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου και αποφασίζει διορθωτικά μέτρα.

Εκδρομικοί / κατασκηνωτικοί χώροι

Το Τμήμα Δασών κατασκεύασε και διατηρεί διάφορους εκδρομικούς χώρους για την αντιμετώπιση των αναψυχικών αναγκών του κοινού. Οι χώροι αυτοί είναι διαρρυθμισμένοι κατάλληλα και διαθέτουν χώρο στάθμευσης, χώρους υγιεινής, νερό, ψησταριές, τραπέζια, παιδικές χαρές και άλλες διευκολύνσεις. Έχουν επίσης δημιουργηθεί κατασκηνωτικοί χώροι και μονοπάτια μελέτης της φύσης σε επιλεγμένες τοποθεσίες των δασών.

Οι εκδρομείς συγκεντρώνονται στους χώρους αυτούς και έτσι δεν αφήνονται να περιπλανώνται οπουδήποτε μέσα στο δάσος θέτοντάς το στον κίνδυνο της φωτιάς. Με αυτόν τον τρόπο μειώνεται σχετικά ο κίνδυνος αυτός που προέρχεται από τους εκδρομείς και τους επισκέπτες των δασών.

Περιπολίες

Κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου οργανώνονται τακτικές περιπολίες κυρίως κατά μήκος της οροθετικής γραμμής του δάσους όπου παρατηρούνται οι πιο πολλές πυρκαγιές. Οι περιπολίες αυτές έχουν ως σκοπό:

- ❑ Την ανίχνευση, την προειδοποίηση και την ταχεία επέμβαση.
- ❑ Την πληροφόρηση του κοινού και κυρίως των γεωργών που ασχολούνται στα κτήματά τους που βρίσκονται κοντά στο δάσος.
- ❑ Την εφαρμογή της νομοθεσίας και αν παραστεί ανάγκη την καταστολή πυρκαγιών.

Στις περισσότερες περιπολίες χρησιμοποιούνται μικρά πυροσβεστικά οχήματα έτσι ώστε σε περίπτωση πυρκαγιών να επεμβαίνουν γρήγορα και να τις κατασβήνουν στη γένεσή τους.

Αυτόματο σύστημα ανίχνευσης πυρκαγιών

Μέσα στα πλαίσια της έγκαιρης ανίχνευσης των πυρκαγιών, το Τμήμα Δασών έχει εγκαταστήσει και λειτουργεί σε πιλοτική βάση, σύγχρονο αυτόματο σύστημα ανίχνευσης πυρκαγιών στο Δάσος Ακάμα, με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με το σύστημα αυτό εξασφαλίζεται η πλήρης κάλυψη της σημαντικής περιοχής του Ακάμα και σε περίπτωση φωτιάς το σύστημα αυτόματα ενημερώνει το κέντρο επιτήρησης για την ύπαρξή της, δίνοντας παράλληλα εικόνα της περιοχής. Το σύστημα αυτό έχει δυνατότητες λειτουργίας τόσο κατά την ημέρα όσο και τη νύκτα ακόμη και κάτω από συνθήκες περιορισμένης ορατότητας (ομίχλη, συννεφιά).

Προκατασταθτικά μέτρα

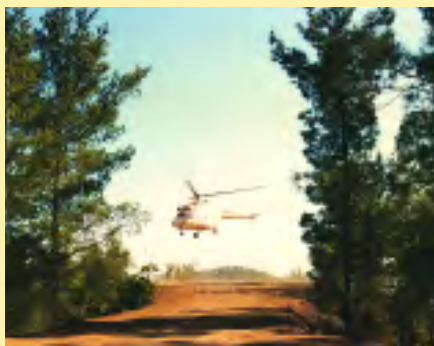
Αντιπυρικές υποδομές

Αντιπυρικές λωρίδες

Οι αντιπυρικές λωρίδες έχουν ως σκοπό τη διακοπή της συνέχειας της καύσιμης δασικής ύλης. Το πλάτος τους κυμαίνεται από 6 - 30 μέτρα ανάλογα με την τοπογραφία και το ύψος της βλάστησης και αποτελούν φραγμό στην επέκταση της φωτιάς. Κατασκευάζονται κυρίως κατά μήκος ομαλών κορυφογραμμών ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για τη μετακίνηση τόσο του προσωπικού κατάσβεσης όσο και των πυροσβεστικών οχημάτων. Χρησιμοποιούνται ακόμη και ως σημεία ξεκινήματος αντιπυρκαγιάς, όταν χρειαστεί.

Δασικοί δρόμοι

Στα δάση υπάρχει ένα πυκνό δασικό οδικό δίκτυο. Οι δασικοί δρόμοι εκτός του ότι είναι αναγκαίοι για τη διοίκηση και διαχείριση του δάσους, συμβάλλουν τα μέγιστα και στην πυροπροστασία του. Διευκολύνουν τη συνεχή επιτήρηση του δάσους για σκοπούς πρόληψης και καθιστούν δυνατή τη γρήγορη επέμβαση των δασοπυροσβεστών και πυροσβεστικών οχημάτων προς τις εστίες τυχόν πυρκαγιάς. Χρησιμοποιούνται και ως αντιπυρικές λωρίδες. Η πυκνότητα του δασικού οδικού δικτύου είναι περίπου 20 μέτρα ανά εκτάριο, μια πυκνότητα που κρίνεται ικανοποιητική.

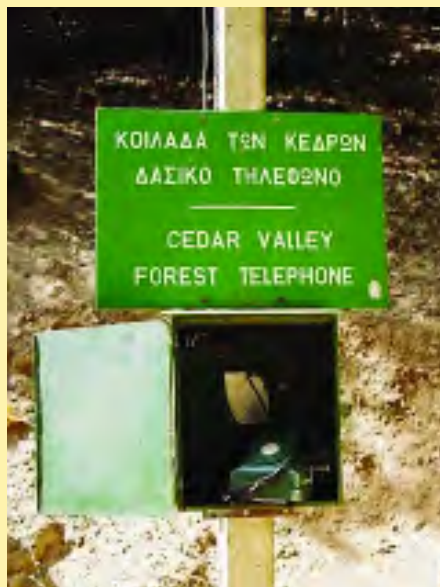
Δασικές τηλεπικοινωνίες

Το Τμήμα Δασών διαθέτει το δικό του ανεξάρτητο τηλεφωνικό δίκτυο που εγκαθιδρύθηκε το 1920 με την εγκατάσταση του πρώτου δασικού τηλεφώνου στο Δάσος Πάφου. Αυτό ήταν τότε και το πρώτο τηλεφώνο στην Κύπρο. Σήμερα, όλοι οι δασικοί σταθμοί, πυροφυλάκια και πολλά δασικά χωριά είναι τηλεφωνικά συνδεδεμένα τόσο μεταξύ τους όσο και με τα κεντρικά γραφεία του Τμήματος Δασών.

Επίσης, σε διάφορα στρατηγικά σημεία κατά μήκος δασικών δρόμων υπάρχουν εγκατεστημένα δασικά τηλέφωνα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από οποιονδήποτε για έκτακτες και επείγουσες περιπτώσεις.

Εκτός από το τηλεφωνικό δίκτυο το Τμήμα Δασών διαθέτει και τη δική του ασύρματη τηλεπικοινωνία που περιλαμβάνει σταθμούς ελέγχου, σταθμούς αναμετάδοσης, κινητά και φορητά ραδιοτηλέφωνα.

Τόσο η τηλεφωνική όσο και η ασύρματη τηλεπικοινωνία εκτός του ότι είναι πολύ χρήσιμες για τη διαχείριση των δασών, συμβάλλουν τα μέγιστα στην πρόληψη και καταστολή δασικών πυρκαγιών.

Υδατοδεξαμενές - Υδροστόμια

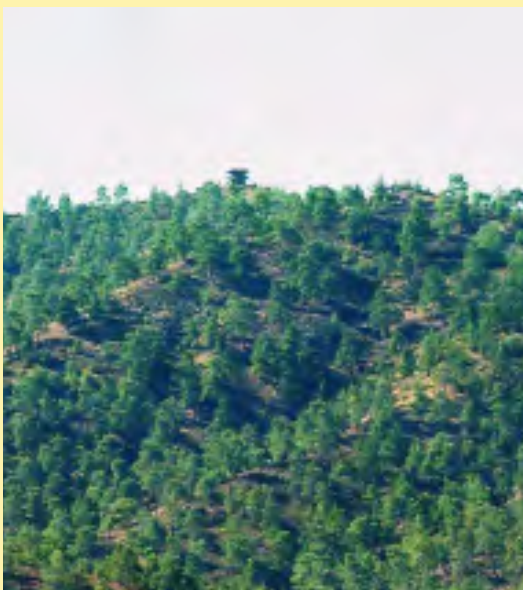
Η πυρόσβεση σήμερα βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στη χρήση πυροσβεστικών οχημάτων. Για την εύκολη εξασφάλιση της αναγκαίας ποσότητας νερού, σε περίπτωση πυρκαγιάς, το Τμήμα Δασών κατασκεύασε και συνεχώς κατασκευάζει νέες υδατοδεξαμενές (ντεπόζιτα νερού) σε σημεία όπου υπάρχουν μικρές πηγές. Έτσι στις υδατοδεξαμενές αυτές υπάρχει συνεχώς αποθηκευμένο νερό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση πυρκαγιάς. Πέραν τούτου σε πολλά σημεία πάνω σε υδαταγωγούς που μεταφέρουν νερό από το δάσος για υδρευτικούς και αρδευτικούς σκοπούς, έχουν εγκατασταθεί υδροστόμια από όπου τα πυροσβεστικά οχήματα μπορούν επίσης να προμηθευτούν νερό σε περίπτωση πυρκαγιάς.

Δασικά παρατηρητήρια

Τα δασικά παρατηρητήρια είναι τοποθετημένα σε ψηλά στρατηγικά σημεία των δασών και επανδρώνονται κάθε καλοκαιρινή περίοδο με έμπειρους παρατηρητές που βρίσκονται σε επαγρύπνηση καθ'όλο το εικοσιπεντάωρο. Τα δασικά παρατηρητήρια είναι εξοπλισμένα με τηλέφωνο, ασύρματο, τηλεσκόπια, χάρτες και διαθέτουν έπιπλα και άλλες αναγκαίες οικοσυσκευές.

Η παρατήρηση και η ανίχνευση των δασικών περιοχών από τα δασικά παρατηρητήρια για ύπαρξη καπνού, αποτελεί σημαντική εργασία που συμβάλλει στην πρόληψη και έγκαιρη καταστολή τυχόν πυρκαγιών. Η συνεργασία των παρατηρητών των διάφορων πυροφυλακίων με τους υπαλλήλους των κινητών περιπόλων, δημιουργεί τις συνθήκες για καλύτερη και πιο αποτελεσματική ανίχνευση των δασικών περιοχών.

Δασικοί Σταθμοί

Οι Δασικοί Σταθμοί είναι χώροι όπου είναι κτισμένες οικιστικές μονάδες (ένα ή περισσότερα σπίτια) που εξυπηρετούν δασικούς σκοπούς. Σε μερικούς χώρους είναι κτισμένο μόνο ένα σπίτι και σε άλλους είναι ανεπτυγμένος ολόκληρος οικισμός. Οι Δασικοί αυτοί Σταθμοί βρίσκονται μέσα στα δάση ή γύρω από αυτά ή σε κάποια απόσταση. Χρησιμοποιούνται για διαμονή δασικού προσωπικού αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις και ως δασικά γραφεία.

Οι μεγαλύτεροι Δασικοί Σταθμοί είναι εκείνοι των Πλατανιών (στο δάσος Τροόδους), του Σταυρού της Ψώκας (στο δάσος Πάφου), της Αθαλάσσας (στη Λευκωσία). Αυτοί αποτελούν και τις έδρες των τριών Δασικών Περιφερειών.

Συνολικά στις ελεύθερες περιοχές λειτουργούν 31 Δασικοί Σταθμοί. Όλοι τους είναι επανδρωμένοι με μόνιμο και έκτακτο προσωπικό.

Η λειτουργία αυτών των Σταθμών συμβάλλει αποτελεσματικά στην πρόληψη και καταστολή δασικών πυρκαγιών. Με την κατάλληλη διασπορά των Δασικών Σταθμών σε στρατηγικά σημεία των δασών γίνεται καλύτερος έλεγχος, διασταυρώνονται καλύτερα οι διάφορες πληροφορίες για την ύπαρξη καπνού και μειώνεται σημαντικά ο χρόνος επέμβασης σε περίπτωση έκρηξης δασικών πυρκαγιών. Επομένως, η αποκέντρωση του δασικού προσωπικού σε Δασικούς Σταθμούς είναι παράγοντας που βοηθά σημαντικά και αποτελεσματικά τόσο στη διαχείριση όσο και στην προστασία των δασών.

Υπηρεσίες για την πρόληψη και καταστολή δασικών πυρκαγιών

Δασοπυροσβεστικά Σώματα

Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες οργανώνεται το Σώμα Δασοπυροσβεστών. Πυρήνας αυτού του Σώματος είναι μόνιμο ωρομίσθιο προσωπικό του Τμήματος που είναι καλά εκπαιδευμένο και έμπειρο στην κατάσβεση πυρκαγιών. Το Σώμα Δασοπυροσβεστών που αποτελείται από 180 άτομα χωρίζεται σε ομάδες των 6 - 15 ατόμων και τοποθετείται σε διάφορους Δασικούς Σταθμούς που βρίσκονται σε στρατηγικά σημεία των δασών. Καθεμιά από τις ομάδες αυτές είναι εφοδιασμένη με αυτοκίνητα μεταφοράς προσωπικού, πυροσβεστικά οχήματα και τον αναγκαίο εξοπλισμό για κατάσβεση πυρκαγιών.

Η λειτουργία του Δασοπυροσβεστικού Σώματος διέπεται από εγκεκριμένους κανονισμούς. Οι δασοπυροσβέστες, σύμφωνα με τους κανονισμούς αυτούς, κατά τη διάρκεια των εργασιμων ωρών και ημερών απασχολούνται σε διάφορες δασικές εργασίες ενώ τις ελεύθερες ώρες, τις αργίες και τα Σαββατοκυριακά, παραμένουν επιφυλακή στους Δασικούς Σταθμούς όπου είναι τοποθετημένοι. Σε περίπτωση πυρκαγιάς είναι οι πρώτοι που θα προστρέξουν για κατάσβεσή της.

Επιφυλακή δασικών υπαλλήλων

Κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου όλοι οι δασικοί υπάλληλοι ανεξάρτητα ιεραρχίας παραμένουν εκ περιτροπής σε επιφυλακή πάνω σε 24ωρη βάση συμπεριλαμβανομένων και Κυριακών και δημόσιων αργιών. Έτσι ένας μεγάλος αριθμός δασικών υπαλλήλων βρίσκεται σε αναμονή στους διάφορους Δασικούς Σταθμούς ή κοντά σ' αυτούς. Οι υπάλληλοι αυτοί είναι οι πρώτοι που προστρέχουν σε περίπτωση πυρκαγιάς και συνήθως ηγούνται των ομάδων δασοπυροσβεστών ή άλλων εργατών, πολιτών ή στρατιωτών που προστρέχουν στην κατάσβεση της φωτιάς.

Δασικό Κολλέγιο Κύπρου

Στο Δασικό Κολλέγιο φοιτούν περίπου 28 φοιτητές κάθε χρόνο και αποτελούν μια σημαντική δύναμη. Οι φοιτητές του Κολλεγίου κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού οργανώνονται κατάλληλα και παραμένουν σε επιφυλακή όπως και οι δασικοί υπάλληλοι. Είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλα οχήματα μεταφοράς προσωπικού, ραδιοτηλέφωνα καθώς και με πυροσβεστικά οχήματα και άλλο κατάλληλο εξοπλισμό και έτσι αποτελούν ένα καλά οργανωμένο σώμα ικανό για κατάσβεση δασικών πυρκαγιών. Η συμμετοχή αυτή του Δασικού Κολλεγίου προσφέρει τα μέγιστα στην κατάσβεση των δασικών πυρκαγιών ενώ παράλληλα οι φοιτητές εξασκούνται στις διάφορες μεθόδους που θα πρέπει να εφαρμόζονται για τη γρήγορη καταστολή τους.

Οργάνωση δασικών εργασιών

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού οι δασικές εργασίες και ιδιαίτερα εκείνες στις οποίες εμπλέκεται μεγάλος αριθμός εργατών, οργανώνονται κατά τέτοιο τρόπο έτσι ώστε οι εργάτες να εργάζονται σε διάφορα στρατηγικά σημεία του δάσους. Οι δασικοί υπάλληλοι που ηγούνται αυ-

τών των εργοταξίων βρίσκονται σε συνεχή επαφή με τα διοικητικά κέντρα και είναι εφοδιασμένοι με όλα τα απαραίτητα εργαλεία πυρόσβεσης. Με αυτόν τον τρόπο σε περίπτωση πυρκαγιάς, μπορούν να κινητοποιούνται άμεσα για κατάσβεσή της χωρίς καθυστέρηση.

Κυβερνητικά οχήματα

Παράλληλα με την ανάπτυξη του δασικού οδικού δικτύου, το Τμήμα Δασών διατηρεί ικανοποιητικό αριθμό οχημάτων για μεταφορά των δασοπυροσβεστών και άλλου προσωπικού. Τα οχήματα αυτά διαθέτουν συνήθως κίνηση και στους 4 τροχούς, είναι ευκίνητα και μπορούν εύκολα να διακινούνται σε δασικούς δρόμους αλλά και πάνω σε προσπελάσιμες αντιπυρικές λωρίδες. Είναι εξοπλισμένα με ασυρμάτους και κατάλληλα εργαλεία για την καταπολέμηση των πυρκαγιών.

Εκτός αυτού το Τμήμα διαθέτει δικά του κατάλληλα φορτηγά οχήματα για μεταφορά προωθητών γαιών (τρακτέρ) και άλλου εξοπλισμού στον τόπο της πυρκαγιάς.

Αποθήκες

Σε όλους τους Δασικούς Σταθμούς και σε παραδασόβιες κοινότητες, το Τμήμα Δασών διατηρεί αποθήκες όπου φυλάγονται εργαλεία και άλλος κατάλληλος εξοπλισμός για την κατάσβεση πυρκαγιών.

Πυροσβεστικά οχήματα

Το Τμήμα Δασών διαθέτει ένα σημαντικό αριθμό σύγχρονων πυροσβεστικών οχημάτων που είναι σταθμευμένα σε διάφορους Δασικούς Σταθμούς όπου υπάρχουν και Σώματα Δασοπυροσβεστών, μέλη των οποίων τα επανδρώνουν.

Τα περισσότερα οχήματα διαθέτουν κίνηση και στους 4 τροχούς, ούτως ώστε όταν χρειαστεί να μπορούν να προσεγγίζουν την πυρκαγιά, χρησιμοποιώντας όχι μόνο δασικούς δρόμους αλλά και αντιπυρικές λωρίδες. Εκτός από τα μεγάλα πυροσβεστικά οχήματα, το Τμήμα διαθέτει και έναν αριθμό μικρών ευέλικτων πυροσβεστικών οχημάτων. Τα οχήματα αυτά χρησιμοποιούνται κυρίως για σκοπούς περιπολίας και για γρήγορη επέμβαση σε περίπτωση εντοπισμού πυρκαγιάς.

Πρωθητές γαιών (τρακτέρ)

Το Τμήμα Δασών διαθέτει έναν αριθμό τρακτέρ που απασχολείται με την κατασκευή δρόμων, με εργασίες αναδάσωσης και άλλες δασικές εργασίες. Αυτά τα τρακτέρ είναι κατάλληλα καταναμεμημένα μέσα στα δάση έτσι ώστε να χρησιμοποιούνται σε περίπτωση πυρκαγιάς. Εκτός τούτου

κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού ένας αριθμός από τα τρακτέρ αυτά αποσύρεται από τις άλλες εργασίες και απασχολείται αποκλειστικά με την κατασκευή έργων πρόληψης και καταστολής πυρκαγιών, όπως τη διάνοιξη και συντήρηση αντιπυρικών λωρίδων. Πολλά δε από τα τρακτέρ αυτά κατά τα Σαββατοκύριακα και τις δημόσιες αργίες μεταφέρονται σε σημεία φόρτωσης ή βρίσκονται φορτωμένα σε φορτηγά οχήματα του Τμήματος, έτοιμα να μεταφερθούν, χωρίς καθυστέρηση, στους τόπους τυχόν πυρκαγιών.

Πτητικά μέσα

Η από αέρος κατάσβεση δασικών πυρκαγιών εφαρμόζεται με μεγάλη επιτυχία και αποτελεσματικότητα τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο. Για την κατάσβεση των πυρκαγιών το Τμήμα Δασών διαθέτει δύο αεροπλάνα. Παράλληλα χρησιμοποιούνται και ελικόπτερα τα οποία εκμισθώνονται κάθε χρόνο από την Κυπριακή Δημοκρατία καθώς και τα ελικόπτερα της Αστυνομίας και των Βρετανικών Βάσεων. Σε περίπτωση μεγάλων πυρκαγιών τα πτητικά μέσα ενισχύονται τόσο από κράτη μέλη της Ε.Ε. όσο και από άλλα γειτονικά μας κράτη.

Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες και με το κοινό

Το Τμήμα Δασών συνεργάζεται και βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με άλλες Υπηρεσίες όπως την Πυροσβεστική Υπηρεσία, την Αστυνομία, το Στρατό, την Πολιτική Άμυνα, την Υπηρεσία Θήρας και τα διάφορα Τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Η συνεργασία αφορά τόσο την ανταλλαγή πληροφοριών για ύπαρξη καπνού, όσο και την παροχή άψυχου και έμψυχου υλικού σε περίπτωση μεγάλων πυρκαγιών. Γι' αυτό, το Τμήμα Δασών, περιοδικά εκπαιδεύει θεωρητικά και πρακτικά, ομάδες που προέρχονται από τις πιο πάνω Υπηρεσίες.

Η συνεργασία του Τμήματος Δασών με το κοινό είναι πολύ σημαντική και επεκτείνεται και πέραν της διαφώτισης, στην πρακτική εκπαίδευση ομάδων, συνδέσμων, εθελοντών δασοπυροσβεστών κλπ.

Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου παραχώρησε τη δυνατότητα σε οποιοδήποτε άτομο να τηλεφωνά δωρεάν στον αριθμό 1407 για να αναγγείλει την ύπαρξη δασικής πυρκαγιάς. Οι κλήσεις αυτές γίνονται δεκτές από υπηρεσία που βρίσκεται σε επιφυλακή πάνω σε εικοσιτετράωρη βάση σε κεντρικό Δασικό Σταθμό στο Τροόδος.

Δασικές πρόνοιες που υποβοηθούν την προστασία των δασών

Δασική Νομοθεσία

Στη Δασική Νομοθεσία καθορίζεται ο νομικός ορισμός των δασών. "Κρατικό Δάσος σημαίνει δάσος ή περιοχή ήτις δυνάμει διατάγματος του Υπουργικού Συμβουλίου εκδοθέντος επί τη βάσει του περί Δασών Νόμου του 1967, εκηρύχθη Κρατικό Δάσος..."

Το σημαντικό στοιχείο που περιέχεται στον ορισμό αυτό είναι ότι κρατικό δάσος δε σημαίνει κατ'ανάγκη μόνο περιοχή με συστάδες δέντρων αλλά περιλαμβάνει και οποιαδήποτε περιοχή που πιθανόν να μην έχει δασική βλάστηση. Τέτοιες περιοχές υπάρχουν πάρα πολλές είτε αυτές προκύπτουν ύστερα από πυρκαγιά είτε αυτές παραμένουν γυμνές για διάφορους λόγους.

Επομένως, αν μια δασική περιοχή που έχει βλάστηση καταστραφεί είτε από πυρκαγιά είτε από άλλες αιτίες, δεν αλλάσσει η ιδιοκτησιακή κατάστασή της αλλά ούτε και η νομική της υπόσταση.

Οριοθέτηση των δασών

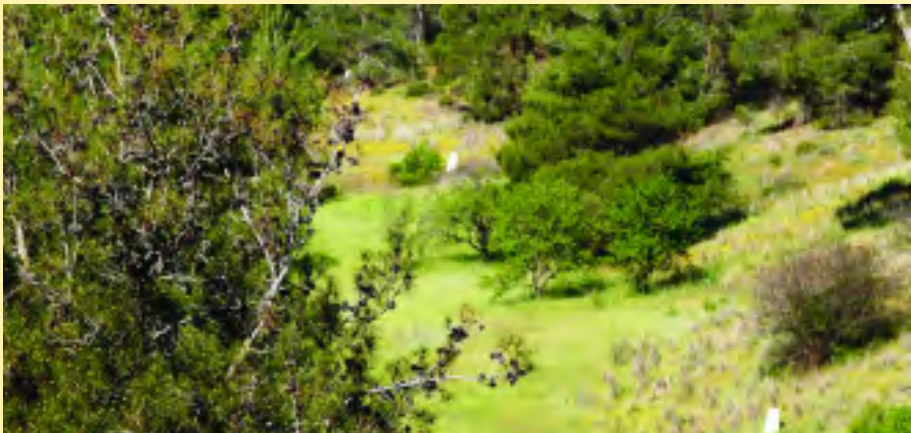
Όλα τα κρατικά δάση είναι οριοθετημένα και καταγεγραμμένα σε χάρτες και σε κτηματολογικά μητρώα. Επί του εδάφους υπάρχουν τα ορόσημα "κούκοι" (κώνοι ύψους 1,5 μ. και διαμ. βάσης 1μ. κατασκευασμένοι με μπετόν αρμέ

ή με πέτρες) χρώματος άσπρου και πολύ ευδιάκριτα που ενώνονται μεταξύ τους με ευθεία νοητή γραμμή.

Πριν κηρυχθεί μια νέα περιοχή σε κρατικό δάσος θα πρέπει να προηγηθεί χαρτογράφηση και οριοθέτησή της με ευδιάκριτα ορόσημα και ταυτόχρονα εγγραφή της στα βιβλία του Κτηματολογίου.

Οποιαδήποτε επέμβαση ιδιώτη ή άλλης κυβερνητικής Υπηρεσίας στα κρατικά δάση χωρίς την άδεια του Διευθυντή του Τμήματος Δασών είναι παράνομη βάσει της Δασικής Νομοθεσίας. Το νομικό καθεστώς των κρατικών δασών δεν μπορεί να αλλάξει εκτός, χάριν του δημόσιου συμφέροντος, ύστερα από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Απαγόρευση βόσκησης ζώων στα δάση

Από το 1939 έχει απαγορευτεί η βόσκη στα δάση. Η βόσκη των ζώων στα κρατικά δάση είναι ανύπαρκτη εκτός από μεμονωμένες περιπτώσεις. Η Δασική Νομοθεσία δίδει το δικαίωμα στους δασικούς υπαλλήλους να καταγγέλλουν τη βόσκη, ακόμη

να περιμαζεύουν τα ζώα σε περίπτωση που δεν εντοπίζεται ο ιδιοκτήτης τους ή όταν αυτός αρνείται ότι τα ζώα είναι περιουσία του. Αν ο ιδιοκτήτης των ζώων δεν παρουσιαστεί εντός καθορισμένης προθεσμίας για να παραδεχτεί ότι τα ζώα είναι ιδιοκτησία του και να του προσαφθεί καταγγελία, τότε αυτά πωλούνται σε δημοπρασία και τα έσοδα διατίθενται όπως κρίνει ο Διευθυντής του Τμήματος Δασών.

Ευθυγράμμιση της οροθετικής των δασών

Μέσα στα δάση υπάρχουν ιδιωτικά τεμάχια γης που αξιοποιούνται από τους ιδιοκτήτες τους κυρίως ως αμπελώνες, περιβόλια κτλ. Κατά μήκος της οροθετικής των δασών υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις ιδιωτικών κτημάτων που αποτελούν "σφήνες" μέσα στη δασική γη. Η κατάσταση αυτή και οι διάφορες ασχολίες των ιδιοκτητών όπως κλαδέματα, ψεκάσματα, διακινήσεις κτλ. δημιουργούν συνθήκες που ευνοούν την αύξηση του κινδύνου της φωτιάς γύρω ή μέσα στα δάση.

Σύμφωνα με καθιερωμένη πολιτική του Τμήματος Δασών βολιδοσκοπούνται οι ιδιοκτήτες των "προβληματικών" αυτών τεμαχίων και γίνεται προσπάθεια αγοράς ή ανταλλαγής τους με άλλα τεμάχια κυβερνητικής γης. Η ευθυγράμμιση της οροθετικής και η ενοποίηση των δασών έχει πολλά πλεονεκτήματα όπως καλύτερη διαχείριση, καλύτερη περιπολία, μείωση της ανθρωπίνης παρουσίας κ.ά. Η ευθυγράμμιση αυτή ή η αγορά ιδιωτικών κτημάτων που βρίσκονται μέσα στα δάση, συμβάλλει θετικά στην προστασία των δασών από τις πυρκαγιές.

Κατάσβεση δασικών πυρκαγιών

Η διαδικασία κατάσβεσης μιας πυρκαγιάς αρχίζει με την αναγγελία για ύπαρξη καπνού σε σημείο μέσα στο δάσος ή έξω από την οροθετική αλλά τόσο κοντά με αποτέλεσμα να κινδυνεύει η ακεραιότητα του δάσους.

Πριν την αναγγελία προηγείται η "είδηση" ότι υπάρχει καπνός σε κάποια περιοχή, χωρίς ακόμη να είναι εντοπισμένο το ακριβές σημείο, όπου υπάρχει η φωτιά.

Η "είδηση" μεταβιβάζεται άμεσα και γρήγορα με ασύρματο ή τηλέφωνο στον εκάστοτε υπεύθυνο για την κατάσβεση των πυρκαγιών σε κάθε Δασική Περιφέρεια ο οποίος μέσα σε λίγα λεπτά ενημερώνεται για το ακριβές σημείο της πυρκαγιάς.

Αξιολόγηση του καπνού

Ο υπεύθυνος για την κατάσβεση των πυρκαγιών είναι έμπειρος και γνωρίζει καλά τις δασικές περιοχές. Με την ύπαρξη καπνού αποστέλλει επιτόπου όλα τα περίπολα που βρίσκονται στην περιοχή ενώ παράλληλα έρχεται σε επικοινωνία με τον προϊστάμενο της περιοχής όπου υπάρχει καπνός. Μέσα σε λίγα λεπτά γίνεται διασταύρωση των πληροφοριών που προέρχονται μέσω ασυρμάτου από όλα τα πλησιέστερα περίπολα και πυροφυλάκια. Εν τω μεταξύ με την αρχική "είδηση" ήδη κινήθηκαν τα πλησιέστερα Δασοπυροσβεστικά Σώματα προς τη διεύθυνση της περιοχής όπου υπάρχει ο καπνός. Ενώ ταυτόχρονα δίδεται εντολή σε όλα τα άλλα Πυροσβεστικά Σώματα των Δασικών Περιφερειών να βρίσκονται εν αναμονή στους τόπους εργασίας τους ή στους Σταθμούς τους. Αν ο καπνός εντοπιστεί και δεν υπάρχει κίνδυνος (δηλ. είναι εκτός του δάσους ή υπάρχουν ήδη άτομα κοντά του κτλ.) τότε δίδεται εντολή για αποχώρηση, επιστροφή και λήξη της αναμονής. Αν ο κίνδυνος είναι μεγάλος αρχίζει η συγκέντρωση και άλλων δυνάμεων έμψυχου και άψυχου υλικού.

Συγκέντρωση δυνάμεων

Η πληροφορία για φωτιά δίδεται παντού και είναι ενήμερο όλο το προσωπικό της Δασικής Περιφέρειας καθώς και η Διεύθυνση στη Λευκωσία. Ορίζεται συντονιστής που αναχωρεί αμέσως στον τόπο της πυρκαγιάς. Ο συντονιστής εγκαθίσταται σε στρατηγικό σημείο, αξιολογεί τους διάφορους παράγοντες και κατευθύνει τις δυνάμεις σε

συγκεκριμένη θέση καταπολέμησης/αναχαίτισης της φωτιάς.

Ένας άλλος συντονιστής βρίσκεται στο κέντρο της Περιφέρειας όπου σε συνεννόηση με τη Διεύθυνση στη Λευκωσία, συγκεντρώνει δυνάμεις από τα γύρω χωριά και στρατόπεδα και πληροφορεί σχετικά την Πυροσβεστική Υπηρεσία και την Αστυνομία της περιοχής.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση του συντονιστή της πυρκαγιάς, αποστέλλονται ή στρατολογούνται ή παραμένουν εν αναμονή δυνάμεις έμψυχου και άψυχου υλικού.

Παράλληλα, εξευρίσκονται προωθητές γαιών (τρακτέρ) και αποστέλλονται στον τόπο της πυρκαγιάς. Η αναζήτηση δυνάμεων πέραν από τις δυνάμεις του Τμήματος Δασών, εξαρτάται από την εξέλιξη της φωτιάς.

Έργο κατάσβεσης

Η κατάσβεση κατευθύνεται από το συντονιστή ο οποίος συνεργάζεται, μέσω ασύρματης επικοινωνίας, με τους γενικούς υπευθύνους γραμμής κατάσβεσης που είναι ανώτεροι δασικοί υπάλληλοι. Οι τελευταίοι έρχονται σε επικοινωνία εκ του σύνεγγυς ή με ασύρματο με τους ομάδάρχες που είναι κατώτεροι δασικοί υπάλληλοι. Ο υπεύθυνος γραμμής ως συνήθως περιοδεύει τη γραμμή κατάσβεσης, δίνοντας επιτόπου σχετικές εντολές. Όλοι όσοι ασχολούνται με την κατάσβεση, όταν χρησιμοποιούν τους ασυρμάτους τους, μιλούν σε ξεχωριστό κανάλι, που επιλέγεται εκείνη την ώρα από το συντονιστή της πυρκαγιάς.

Ο συντονιστής δίδει πληροφορίες προς το κέντρο ή δέχεται ενημέρωση για τη συγκέντρωση δυνάμεων χρησιμοποιώντας άλλο κανάλι.

Βασικά στόχος της κατάσβεσης είναι να σταματήσει η πυρκαγιά να προχωρεί και να επανδρωθεί με προσωπικό όλη η περίμετρος της περιοχής που καίεται.

Φύλαξη καμένων περιοχών (κίνδυνος αναζωπύρωσης)

Με την ολοκλήρωση της κατάσβεσης της πυρκαγιάς δηλ. όταν αυτή σταματήσει να προχωρεί και έχουν κατασβεσθεί πλήρως, τουλάχιστον οι εστίες φωτιάς που υπάρχουν κατά μήκος της γραμμής κατάσβεσης, καταρτίζεται κατάλογος προσωπικού που θα πρέπει να παραμείνει στην καμένη περιοχή, για φύλαξή της.

Γίνεται αποχώρηση όλων των δυνάμεων εκτός από εκείνες που θα πρέπει να παραμείνουν και να εποπτεύουν την καμένη περιοχή για να μην αναζωπυρωθεί η φωτιά.

Γίνεται συνεχώς επιτόπιος έλεγχος, επιθεώρηση των διάφορων εστιών, ενώ συνεχίζεται η κατασκευή αντιπυρικής λωρίδας γύρω γύρω από την καμένη έκταση. Διευθετείται η διατροφή των όσων βρίσκονται στην πυρκαγιά. Ανάλογα με την κατάσταση της πυρκαγιάς, συνεχίζεται η φύλαξή της από άλλο προσωπικό, σταδιακά μειωμένο. Η φύλαξη μπορεί να συνεχιστεί και μέχρι 1-2 βδομάδες, θα σταματήσει δε με την περιοδική περιπολία όλης της καμένης περιοχής από 1-2 άτομα.

Για να παραμείνει αφύλακτος ο χώρος της πυρκαγιάς, θα πρέπει να επιθεωρηθεί από ανώτερο δασικό υπάλληλο ο οποίος στη συνέχεια θα ενημερώσει σχετικά το Διευθυντή του Τμήματος Δασών.

Εκτίμηση μεγέθους της καταστροφής

Με την επιβλεψη ανώτερου δασικού υπαλλήλου γίνεται εκτίμηση του μεγέθους της καταστροφής, συμπληρώνοντας ειδικό έντυπο. Αν υπάρχει καμένη ξυλεία, επισπεύδεται η υλοτομία, μεταφορά και αξιοποίησή της για να μην προσβληθεί από διάφορα έντομα.

Ανακρίσεις για τα αίτια της πυρκαγιάς

Οι ανακρίσεις διεξάγονται από την Αστυνομία με τη συνεργασία του Τμήματος Δασών. Τα αίτια των περισσότερων πυρκαγιών είναι η αμέλεια και η επιπολαιότητα διάφορων προσώπων που συχνάζουν κοντά στο δάσος, ασχολούμενοι με διάφορες εργασίες.

